

መተሓሰቢ ን ምንክብኻብ ሓላፍነት ዝተሰከሙ ሰባት

I. ሓፈሻዊ ሓበረታ

ናይ ምንክብኻብ ሓላፍነት ምስካም ማለት ኣገዳሲ ሃገራዊ ግደታ ምምላእ ማለት ኢዩ። እዚ ዘይክፈሎ ኣገልግሎት ንምሃብ ሓላፍነት ምስ እትወስድ ድማ ነቲ ሓገዝካ ዝጽበ ሰብ ዘድልዮ ዘበለ ነገራት ሓላፍነተይ ኢልካ ከተማልኣሉ ይግባእ።

ንሰባት ናይ ምንክብኻብ ሓላፍነት ኣብቲ ቡርገርሊሽስ ገዛጽ ቡኽ ዝተባህለ ናይ ሕዚ ሙጽሓፍ (ካብ ዓንቀጽ 1909 ክሳብ ዓንቀጽ 1921) ሰፊሩ ይርከብ።

ከምቲ ዓንቀጽ 1915 ቤጌቤ ዝብሎ ድማ እተን ናይ ምንክብኻብ ሓላፍነት ዝምልከታ ሕግታት ኣብ ዓንቀጻት 1773 ክሳብ 1895 ሰፊረን ይርከቡ። ነዘን ተጠቂሶን ዘለዎ ሕግታት ንክተንብቡን ድማ ንላበወካ።

ቤት ፍርዲ ድማ ነቲ ስራሕካ ይቆጸጸዮ፣ ከምኡውን ምስ ስራሕካ ዝምልከት ሕቶታት ዝህልወካ ምኽሪ ብምሃብ ይተሓባበረካ።

ቤት ፍርዲ ንስራሕካ ብዝምልከት ሓበረታ ምስ ዝደልይ ኣብ ዝኾነ ደኹን ግዜ ሕቶኡ ክትምልሱሉ ትግደድ።

እቲ ንስኽ እትኣልዮ ሰብ ብሰንኪ ሸለልትነት ናትካ ጉድኣት ምስ ዝገጥሞ ተሓታቲ ንስኽ ምኹዋንካ ክትፈልጥ ይግባእ። ብፍላይ ድማ እቲ ንስኽ እትኣልዮ ሰብ ንክነብር ዘድልይዎ ጠለባት ብክፋእ ከየመለእካሉ ምስ እትተርፍ። ብሰንኪ ሸለልትነት ክመጸካ ንዝኽእል ናይ ካሕሳ ክሲ ኢንፎርሬሽን ክትኣትው ትኽእል ኢኻ ፡ ነዚ ዝምልከት ሓበረታ ድማ ካብ ቤት ፍርዲ ክትረኽቡ ትኽእል።

ናይቲ ንስኽ እትኣልዮ ሰብ ገንዘብ ወለድ ክረኽቡሉ ኣብ ዝኽእሉ ባንኪ ከተቐምጡሉ ትግደድ። እተን ንመዓልታዊ ሃልኪ ዘድልይኦ ገንዘብ ገዲፍካ ማለትዮ። እቲ ክወህለል እተቐምጡ ገንዘብ ተንካባኻቢ ንዘድልዮም ሰባት ተባሂሉ ናብዝተዳለወ ከም ኡውን ማንም ሰብ ክልዕሎ ናብ ዘይክእሉ ኢንሸስትመንት ኣብ ሽፓርካሰ፣ ወይ ውን ተመሳሳሊ ባንኪ፣ ወይ ውም ተመሳሳሊ ልቓሕን ናይ ልቓሕ ወረቐትን ከተዋህልሎ ትሕተት። ቤት ፍርዲ ነቲ ገንዘብ ብክልእ መገዲ ንክተዋህልሎ ክፈቕደልካ ይኽእል እዩ፣ ን ኣብነት ኣብ ብሕታውያን ባንክታት።

II. እቲ ንስኽ እትኣልዮ ሰብ ካብ ወለዱ ናይ ገንዘብ ሓገዝ ተጸባይ ምስኹን

ዝቐጽላ ነጥብታት ብዑቱብ ክንሕብረካ ንፈቱ፡

1. ሓላፍነትካ ልዕሊ ኹሉ እቲ ብቤት ፍርዲ ንውላዱ ናይ ገንዘብ ሓገዝ ንክገብር ዝተገደደ ወላዲ ሓገዝ ምሃቡን ዘይምሃቡን ምቁጽጻር ይኸውን። ነዚ ኣመልኪትካ ድማ ነቲ ወላዲ ብጽሑፍ ሓገዝ ንክበርትክ ትሓቶ። ጉዳይ ምሕጋዝ ውሉድ ኣብ ቡርገርሊሽስ ገዛጽ ቡኽ ካብ ዓንቀጽ ክሳብ ዓንቀጽ ሰፊሩ ይርከብ። ጉዳይ ሓገዝ ናይቲ ቐልዓ ምስ ኩነታት መነባብሩኡ ዝተሓሓዘ ክኸውን ከሎ ነቲ ንክነብር፣ ንክመሃር ከም ኡውን ንክናበይ ዘድልይዎ ወጻኢታት ክሸፈኑሉ ይግባእ። ክንድዝ ኣን ገንዘብ ጥራይ ይኣኽልኦ ዝብል ሓፈሻዊ መምርሒ የልቦን። ወላዲ ብሰንኪ ሓገዝ ንውሉዱ ናይ ቁጠባዊ ጸገም ዝመጸ ውን እንተኾነ ንክከፍል ይግደድ። ወላዲ ጽጉም ምስ ዝኸውን ነቲ ዝረኽቦ ገንዘብ ምስ ውሉዱ ማዕረ ንክከፈሎ ይግደድ። እቲ ንክኸፍሎ ዝግደዶ ዘንዘብ ምስ ኣታዊኡ ዝመድ ይኸውን።

2. ወለዲ ዝህብዎ ገንዘብ ብዘይ ምጉዳል ንደቆም ናብ ዝወጽእ ሃልኪ ከተውዕሎ ትግደድ።
3. ወለዲ እቲ ንውሉዱ ክህቦ ዝግባእ ገንዘብ ምስ ዘይህብ መጠንቀቓታ ክትሰደሉን ምስ ዘይምልስ ድማ ብሽም ውሉዱ ክትከሶ ይግበአካ። ብዛዕባ እዚ ጉዳይ ብዝምልከት ኣብ ምምሕዳር ከተማ ክፍሊ መናእሰያት ከም ኡውን ቤት ፍርዲ ከማኽሩኻ ይኽእሉ።

III. ጥራይ ናይቶም ኣለይቲ ዝኾኑ ኣብ ዘይህልውሉ ግዜ

ንስኹም/ኸን ኣብ ውሽጢ እቲ ንዓኹም/ኸን በቲ ናይ ንኣለያ ቤት ፍርዲ ዝዌኑ ዶባት፣ ነቲ ናይ ርኽበት ዝምልከቱ ጉዳያት ናይቲ/ታ ዘየሎን/ላን ሰብ ክትከናኸኑዎ/ዎ ዝተገበርኩምን፣ ክሰብቲ ናትኩም/ኸን ክትሰርሑሉ/ላ ትኽእሉ/ላቲ ከባቢ፣ ነቲ ናይቲ/ታ ዘየሎን/ላን ሰብ ክትውክልዎ/ዎ መሰል ዝተወሃበኩም/ኸን እዩ።

እንተድኣ እቲ መንበሪ በታ ናይቲ/ታ ዘየሎ/ላ ሰብ ድሒሩ ዝተፈለጠ ወይድማ እቲ/ታ ዘየሎ/ላ ሰብ እንተሞተ/ተት፣ ኣብ ከምዚ ዝኾነሉ ግዜ ቀልጢፍካ ነታ ናይ ኣለያ ቤት ፍርዲ ክሕበራ ኣለዎ።

IV. ነቲ ኣለያ ሞግዘነት ዝውደኣሉ ግዜ

ኣገልግሎትኩም ዝውዳእ

- ሀ) ምስቲ ናይ ኣለያ ሞግዘነት ምልዓል በታ ናይ ስድራቤት ቤት ፍርዲ፣ ወይድማ በቲ ናይቲ ናይ ምእላይ ሞግዘነት በታ ናይ ኣለያ ቤት ፍርዲ ክለዓል ከሎን፣ ካብኡ ሓልፏውን
- ለ) ኣብ ሓይ ናይ ኣለያ ሞግዘነት ንሓይ ኣብ ትሕቲ ናይ ወለዲ ኣለያ ወይድማ ኣብ ትሕቲ ወካሊኡ ዘለዎ ዝርከብ ሰብን፣ ምስቲ ናይ ወለዲ ኣለያ ወይድማ ወካሊኡ ሰብን ጠጠው ምስ ዝተገለጸ እዩ።
- ሐ) ኣብ ሓይ ናይ ኣለያ ሞግዘነት ናይ ሓይ ዘይተወለደ ሕጻን፣ ምስቲ ናይቲ ቆልዓ ምውላድ እዩ።
- መ) ኣብ ሓይ ናይ ኣለያ ሞግዘነት ንሓይ ሓይ ኣድለይትታት ምስላጥ፣ ምስቲ ፈጺምካዮ ዝወደእካ እዩ።
- ሠ) ኣብ ሓይ ናይ ኣለያ ሞግዘነት ንሓይ ዘየሎን/ላን ሰብ፣ ነቲ ዘየሎን/ላን ሰብ በቲ ብሕጋዊ ዝጸደቀ ውሳኔ ብዛዕባ እቲ ናይ ሙማት ምስተፈለጠን ወይድማ ኣቲ ዝሞተሉ ግዜ ምስ ተረጋገጸን እዩ።